

POSTANOWIENIE

Dnia 13 maja 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Piotr Hofmański

SSN Kazimierz Klugiewicz

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 13 maja 2014 r.,
inicjatywy sądu właściwego do rozpoznania sprawy o jej przekazanie do
rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu ze względu na dobro wymiaru
sprawiedliwości

zawartej w postanowieniu Sądu Rejonowego w B.

z dnia 26 marca 2014 r., sygn. akt IX Kp [...],

skierowanej w trybie art. 37 k.p.k. do Sądu Najwyższego

p o s t a n o w i ł:

nie przekazywać sprawy.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 26 marca 2014 r., r. Sąd Rejonowy w B. wystąpił o przekazanie w trybie art. 37 k.p.k. innemu równorzędnemu sądowi zażalenia M. G. na zarządzenie prokuratora Prokuratury Rejonowej w C. z dnia 4 października 2013 r., sygn. 3Ds. [...], o odmowie przyjęcia zażalenia na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa z uwagi na wniesienie zażalenia po terminie.

W postanowieniu sądu występującego o przekazanie sprawy podkreślono, że sprawa dotyczy między innymi prokuratora z B., co może powodować przekonanie o braku warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy przez Sąd Rejonowy w B.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Bezsporne jest, że przepis art. 37 k.p.k. ma charakter wyjątkowy. Przewiduje bowiem odstępstwo od ustawowych reguł określenia właściwości miejscowej sądu. Stąd też jego zastosowanie może nastąpić tylko wtedy, gdy zaistniałe w sprawie okoliczności jednoznacznie świadczą o tym, że jej pozostawienie do rozpoznania sądowi miejscowo właściwemu byłoby sprzeczne z dobrem wymiaru sprawiedliwości. Takimi okolicznościami mogą zaś być tego rodzaju sytuacje, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie (nawet w istocie mylne, jakkolwiek powzięte w oparciu o racjonalne przesłanki) o braku warunków do rozpoznania danej sprawy w sposób w pełni obiektywny (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 lipca 1995 r., III KO 34/95, OSNKW 1995, nr 9-10, poz. 68; z dnia 10 grudnia 1999 r., III KO 98/99, Prok. i Pr. 2000, z. 3 poz. 7; z dnia 21 października 2008 r., IV KO 116/08, R-OSNKW 2008, poz. 2072; z dnia 13 listopada 2008 r., IV KO 130/08, R-OSNKW 2008, poz. 2280).

Sytuacja taka nie zaistniała jednak w niniejszej sprawie. Sąd Najwyższy wielokrotnie, między innymi we wskazanych orzeczeniach, wyrażał pogląd, że przekonanie o braku możliwości do obiektywnego rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy oparte być powinno na racjonalnych przesłankach. Przekonanie takie, oparte tylko na przypuszczeniach i założeniach o charakterze hipotetycznym, zwłaszcza wyrażanych przez stronę postępowania, nie jest wystarczające dla odstąpienia od reguł właściwości miejscowej, których zadaniem jest między innymi gwarantowanie niezawisłości sądu.

Ponadto, poszczególne sprawy, w odniesieniu do których sądy zgłaszają inicjatywę przekazania do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, oceniane być powinny indywidualnie, z uwzględnieniem konkretnych okoliczności ujawnionych w danym postępowaniu. Zauważyć trzeba, że zażalenie związane jest jedynie z oceną zachowania terminu do wniesienia zażalenia na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa. Brak jest uzasadnionych podstaw do twierdzenia, że sędziowie Sądu w B. nie mogą rozpoznać wniesionego zażalenia bezstronnie, podzielenie tego przekonania umacniałoby raczej pogląd o tym, że solidarność grupowa sędziów i prokuratorów dominuje nad obiektywizmem i zachowaniem niezawisłości w danej sprawie. To zaś z pewnością nie służyłoby dobru wymiaru

sprawiedliwości (zob. także postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 18 marca 2010 r., III KO 19/10, R-OSN KW 2010, poz. 580; z dnia 21 października 2010 r., III KO 91/10, R-OSN KW 2010, poz. 2040).

Z powyższych względów, kierując się także zakazem rozszerzającej wykładni przepisu o charakterze wyjątkowym, jakim jest art. 37 k.p.k., Sąd Najwyższy orzekł, jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[aw]